

Italo Calvino ens diu com som

GETTY

PERE
ANTONI
PONS

Italo Calvino (Santiago de las Vegas, Cuba, 1923 - Siena, Itàlia, 1985) va escriure *L'especulació immobiliària* entre l'abril del 1956 i el juliol del 1957, quan encara no havia deixat enrere l'efectiva però limitada estètica del neorealisme i quan, després de molts dubtes i d'una creixent decepció amb l'URSS, estava a punt de formalitzar la seva renúncia com a militant del Partit Comunista. No és forçat interpretar, doncs, que la novel·la, que ara podem llegir per primera vegada en català gràcies a una traducció d'Oriol Ponsatí, és el resultat, com a mínim en part, de la violència que l'idealisme de l'autor va patir a mans de la realitat, amb el seu exèrcit implacable de petites i grans misèries, de comportaments cíncics i d'embolics esgotadors.

Avui, quan encara estem pagant els plats trencats d'una crisi provocada en bona mesura pel deliri financer generat al voltant del negoci del totxo, el títol d'aquesta novel·la de Calvino difícilment podria resultar més vulgar. Paradoxalment, l'absoluta vulgaritat del títol –el sintagma *especulació immobiliària* és omnipresent en mitjans de comunicació i en tertúlies de bar– ens dona una idea de l'absoluta vigència de l'obra. Si en canviéssim el nom de l'autor i n'adaptéssim a l'actualitat alguns detalls nimis de context, qualsevol lector es creuria que l'obra va ser escrita fa sis anys o fa sis mesos, en comptes de fa sis dècades. No és una exageració il·lustrativa, sinó la constatació de la perspicàcia ètica, econòmica i sociològica amb què Calvino la va escriure.

Ambientada en un petit poble de la Riviera italiana a finals dels anys 50 del segle XX, quan la pobresa i les estretors materials de la postguerra s'havien esfumat

per deixar lloc a un benestar i una aparent prosperitat cada cop més generalitzats, en part alimentats per l'emergència del turisme de masses, la novel·la conta la història del Quinto, un intel·lectual compromès amb la causa comunista que viu a Milà però que sovint torna al seu poble natal a visitar la seva mare. Allà, "la febre del ciment" s'ha apoderat de tot. Com que la família també disposa d'uns terrenys amb què poden especular i mirar de fer negoci, el Quinto convenç la mare i el germà de posar-se en mans d'un constructor, el tèrbol Caisotti, un antic pagès que va ser partisà durant la guerra i que ara ha fet diners, cosa que irrita els burgesos de tota la vida, però que segurament no és gaire de fiar.

Si bé Calvino mateix va dir que en aquesta novel·la havia "explicat la història d'una equivocació (un intel·lectual que es decideix a fer d'home de negocis, en contra de totes les seves inclinacions espontànies)", i que ho havia fet "per donar compte d'una època de baixesa moral", en els seus millors moments la novel·la és alguna cosa més que el retrat d'uns temps marcats pel cinisme i la cobdícia, i també és més que el drama d'un home que comet l'error o la temeritat de no ser fidel a la seva vocació o al seu caràcter. Un dels atractius de *L'especulació immobiliària* és com expressa la força amb què els valors, les idees i els patrons de comportament que regeixen una època poden determinar les vides de tots els individus que en participen, fins i tot dels més reticents. Més vigent, impossible. Tot i que acaba caient en un cert maniqueisme –la idealització de la noblesa premoderna dels vells comunistes té un tufet una mica reaccionari–, *L'especulació immobiliària* és una novel·la molt notable. Cap sorpresa: Calvino –estil àgil i robust, mirada clara i complexa– era un escriptoràs. ♦

LESPECULACIÓ
IMMOBILIÀRIA
ITALO CALVINO
EDICIONS 62
TRAD. ORIOL PONSATÍ
167 PÀG. / 16 €

ee escola d'escriptura
ateneu barcelonès

Cursos de PRIMAVERA

Curs virtual Microrelats

inici: 27 de març · durada: 2 mesos i mig
microrelat.campusdescriptura.com

...i més de 40 cursos presencials de primavera
primavera.campusdescriptura.com

Iniciació a la narrativa

inici: 18 d'abril · durada: 30 h / 3 mesos
iniciacio.campusdescriptura.com

5-10%
dte.

Informa't del finançament
i dels descomptes disponibles